

Nieuwsbrief Consortium

Zwangerschap en Geboorte Noord-Nederland

In deze Nieuwsbrief wordt u geïnformeerd over de plannen rond het Consortium Zwangerschap en Geboorte Noord-Nederland (ZeGNN). Op 15 december 2011 is dit Consortium gevormd door samenvoeging van de eerder gevormde consortia in Friesland en Groningen/Noord-Drenthe. Deze samenvoeging komt voort uit de voorwaarde die ZonMw heeft gesteld naar aanleiding van de – overigens positieve – beoordeling van de projectaanvragen die de beide consortia in de vooraanmeldingsronde van het ZonMW programma Zwangerschap en Geboorte hebben ingediend. De definitieve projectaanvragen, één consortiumaanvraag en één zorginhoudelijke projectaanvraag, moeten vanuit één regionaal Noordelijk Consortium worden ingediend.

Doel van het indienen van projectaanvragen bij ZonMw

Het indienen van projectaanvragen voor consortium en zorginhoudelijk project bij het ZonMw programma Zwangerschap en Geboorte heeft als doel middelen te verkrijgen om te komen tot verbeteringen in de zorg aan moeder en kind en daarmee bij te dragen aan verlaging van de perinatale sterfte. In het onderzoeksprogramma worden interventies ingezet om de Verloskundige Samenwerkingsverbanden te ondersteunen bij het ontwikkelen van integrale zorg rondom de cliënt.

Deelnemers

De huidige samenstelling van de kerngroep die de plannen coördineert is als volgt:

- Paul van den Berg, hoogleraar Obstetrie /voorzitter, UMCG,
- Henk Groen, epidemioloog/ indiener Consortiumaanvraag, UMCG,
- Jan Jaap Erwich, gynaecoloog / indiener zorginhoudelijk project, UMCG,
- Jan Broer, epidemioloog GGD Groningen,
- Relinde van der Stouwe, verloskundige te Akkrum/ cultureel antropoloog,
- Lies van der Wal, adviseur verloskunde ROS Friesland.

Deze kerngroep coördineert de formulering van de projectaanvragen in afstemming en samenwerking met de zorgverleners en stakeholders uit het veld van geboortezorg in Friesland, Groningen en Noord-Drenthe. De aanvragen moeten uiterlijk 20 februari bij ZonMw ingediend worden (zie tijdschema onderaan deze nieuwsbrief).

Projectaanvragen

Consortiumaanvraag

Dit consortium is een orgaan waarin alle betrokken zorgverleners rond zwangerschap en geboorte in Friesland, Groningen en Noord Drenthe vertegenwoordigd zijn. Het verbindt de expertise uit de nulde, eerste, tweede en derdelijns zorgverlening. Het doel van het consortium is het realiseren van praktijkgericht onderzoek in de verloskundige keten. Onderdeel van het consortium is een kenniscentrum. Dit kenniscentrum draagt bij aan de ontwikkeling van uniforme evidence based protocollen, die worden geïmplementeerd in de VSV's in de regio. Het kenniscentrum zal zich daarbij richten op de specifieke problematiek van de zorg voor zwangere vrouwen in het Noorden. Kenmerkend voor het Noorden is de geringe bevolkingsdichtheid en een relatief groot aantal zwangeren met een lage sociaaleconomische status.

Het consortium zal voortbouwen op de ontwikkelingen rond de organisatie van de zorg in de regio, zoals het project Groningen Geboortezorg en Friesland Voorop! en de lopende initiatieven van het DVP en de lokale VSV's.

Zorginhoudelijk project

Het voorstel is dat het ACTion-project verder zal worden uitgewerkt tot volledige subsidieaanvraag (budget: € 250.000 voor 4 jaar). Het ACTion-project (introduction of Audit generated Changes in perinatal care using "Tailored" implementation strategies, projectleider: Jan Jaap Erwich) omvat het ondersteunen van de VSV's om de verbeteracties die tijdens de perinatale audit zijn benoemd ook echt te implementeren. Dit project zal onderzoeken hoe het implementeren van de verbeterpunten afhangt van de organisatie karakteristieken, soort verbeterpunt etc. Het doel is om de VSV's zich te laten ontwikkelen zodat zij in de toekomst bij een verbeterpunt zelf de beste implementatiestrategie kunnen vaststellen en gebruiken.

Ontwikkelingen in de regio

De activiteiten van het consortium en de uitvoering van het onderzoek zullen aansluiten bij lopende projecten in Friesland en Groningen/Noord-Drenthe.

Friesland Voorop!

Friesland Voorop! is een project geïnitieerd door De Friesland Zorgverzekeraar en wordt ondersteund door het bureau KPMG. Samen met bestuurders en zorgverleners in ziekenhuizen, eerstelijns zorgverleners en patiëntenvertegenwoordigers bekijkt de zorgverzekeraar hoe de zorg in Friesland zo vormgegeven kan worden dat deze ook in de toekomst van hoge kwaliteit, bereikbaar en betaalbaar blijft.

Er zijn zeven expertgroepen gevormd voor zeven zorggebieden waaronder de geboortezorg. De expertgroepen onderzoeken hoe de samenhang tussen het niveau van zorg en de locatie waar dit wordt geleverd zodanig gerealiseerd kan worden dat voor de patiënt binnen de geldende normen een totaalpakket aan zorg beschikbaar is. Hiervoor is wellicht een herverdeling van de zorg tussen eerste, tweede en derde lijn nodig; spreiding en concentratie van zorg zijn niet uitgesloten. Uitgangspunt bij deze exercitie is: "de beste zorg op de beste plek" voor het desbetreffende zorggebied en de meest logische samenhang van de zorg op de verschillende locaties.

Het is het streven dat voor mei 2012 de expertgroepen advies uitbrengen aan de stuurgroep waarin behalve de zorgverzekeraar, de voorzitters van de Raden van Bestuur, hoofden medisch staven en vertegenwoordigers van de huisartsen participeren.

De projecten van de Zorgverzekeraars hebben als doel de organisatie van de zorg rondom geboorte en zwangerschap toekomstbestendig in te richten. In Friesland zal bij de implementatie van de onderzoeksinterventies tevens gebruik gemaakt worden van de netwerken van het Districts Verloskundig Platform (DVP) Friesland.

Geboortezorg Groningen

Eind 2010 is het initiatief genomen om na te denken hoe een andere organisatie van de verloskundige zorg in de regio Groningen er uit zou kunnen zien. In dit overleg zijn vertegenwoordigd: de verloskundigen, de gynaecologen, de Groningse ziekenhuizen, de kraamzorgorganisaties, Zorgbelang Groningen (cliëntenperspectief), Stichting Thuis-Bevalling Nederland (STBN) en Menzis, de grootste zorgverzekeraar in de regio. Uitgangspunt is dat de nieuwe organisatievorm aansluit bij de behoefte van de cliënt en keuzevrijheid biedt, de samenwerking tussen zorgverleners optimaliseert en de informatievoorziening voor zwangeren stroomlijnt. Menzis is de opdrachtgever van het project en wordt ondersteund door projectorganisatie STBN. De afgelopen maanden is een projectplan ontwikkeld, dat na goedkeuring door de diverse organisaties de basis vormt voor het project. In mei 2012 wordt een ontwerp voor een nieuwe organisatievorm voor de geboortezorg in de regio Groningen gepresenteerd.

Healthy Pregnancy 4 All

Onder de naam 'Healthy Pregnancy 4 All' is op 23 november 2011 een landelijk project gestart dat gericht is op het terugdringen van ongewenste zwangerschapsuitkomsten door het verbeteren van de preconceptiezorg. Het ministerie voor VWS heeft hiervoor aan het ErasmusMC een subsidie toegekend van 2,3 miljoen euro. In de zomer en najaar van 2011 is door intensieve samenwerking tussen GGD Groningen en het UMCG draagvlak georganiseerd bij beoogde gemeenten en co-financiers. Daarbij is, naast bestuurlijke en organisatorische inbreng, financiële steun toegezegd door gemeenten, provincie Groningen, zorgzekeraar Menzis en het Zorg Innovatie Platform. Bij de start van het project hebben 14 gemeenten met een hoge perinatale sterfte zich gecommitteerd aan deelname, waaronder de noordelijke gemeenten Appingedam, Delfzijl, Groningen, Menterwolde en Pekela. De doelstelling van het 3-jarig project Healthy Pregnancy 4 All is voorlichting en kennisontwikkeling bij hoogrisicogroepen, samenwerking en deskundigheidsbevordering van professionals in de verloskundige keten en betere risicoselectie voor/tijdens de zwangerschap.

Een beter begin

In Friesland loopt het project "Gelijke kansen voor een optimale start" met als werktitel "Een beter begin", dat is gestart als samenwerkingsproject van de Verloskundigen Kring Friesland, ROS Friesland en GGD Fryslân en waarin ook de KNOV participeert. De provincie Fryslân financiert de uitvoering van het project in 2011 en 2012.

Dit project is enerzijds gericht op preconceptiezorg in de vorm van voorlichting over gezond zwanger worden aan jongeren (VMBO en MBO niveau) door verloskundigen. Daarnaast worden kwetsbare zwangeren al tijdens de zwangerschap op indicatie van de verloskundige toegeleid naar Stevig Ouderschap Prenataal, een bewezen effectief instrument dat door de GGD's wordt ingezet.

Tijdschema uitwerking Consortiumaanvragen:

Datum	Actie
9 januari 2012	Bijeenkomst partijen Friesland met een korte presentatie over de stand van zaken van het consortium en de samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast een toelichting op de Consortiumaanvraag en op het projectidee implementatie verbeterpunten audit (17:30 – 19:00 uur, MCL)
20 januari	Verspreiden eerste versie consortiumaanvraag plus samenwerkingsovereenkomst
25 januari	Bijeenkomst Consortium ZeG Noord-Nederland in ziekenhuis Nij Smellinghe te Drachten, 18:00 tot 20:00 uur (vanaf 17.30 uur koffie, thee en broodjes)
16 februari	Deadline inleveren door de partijen (VSV's, UMCG, GGD, ROS, etc.) ondertekende samenwerkingsovereenkomst
20 februari	Deadline indienen aanvragen bij ZonMw
28 maart	Beoordelingen externe referenten
15 april	Uiterlijke datum reacties n.a.v. externe beoordelingen
mei	Presentatie subsidieaanvragen aan de commissie ZonMw
juni	Uitkomst beoordelingsprocedure